

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Data posiedzenia: 10 czerwca 2015 r.

Nr posiedzenia: 261

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji Michał Seweryński.

- Porządek posiedzenia:
1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej (druk senacki nr 925, druk sejmowy nr 3410).
 2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (cd.) (druk senacki nr 901, druki sejmowe nr 3084, 3348 i 3348-A).
 3. Rozpatrzenie „Informacji o działalności Sądu Najwyższego w roku 2014” (druk senacki nr 897).
 4. Rozpatrzenie „Uwag o stwierdzonych nieprawidłowościach i lukach w prawie” (druk senacki nr 898).
 5. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zwolnienie stowarzyszeń z obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań finansowych określonych w ustawie o rachunkowości (cd.) (P8-20/14).
 6. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy uchwałodawczej w sprawie upamiętnienia ofiar Obławy Augustowskiej z lipca 1945 r. (P8-05/15).
 7. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy uchwałodawczej w sprawie upamiętnienia 630. rocznicy zawarcia Unii w Krewie (P8-06/15).
 8. Przyjęcie sprawozdania rocznego z rozpatrzonych przez komisję w 2014 roku petycji.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Ryszard Knosala, Kazimierz Kutz, Robert Mamątow, Bohdan Paszkowski, Józef Pinior, Aleksander Pocij, Jan Rulewski, Michał Seweryński i Aleksander Świeykowski,
 - senator Marek Martynowski,
 - goście, m.in:
 - Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - podsekretarz stanu Wojciech Hajduk,
 - Centralny Zarząd Służby Więziennej:
 - dyrektor Biura Prawnego Michał Zoń,
 - Kancelaria Prezydenta RP:
 - sekretarz stanu Krzysztof Łaskiewicz ze współpracownikami,
 - Krajowe Biuro Wyborcze:
 - dyrektor Zespołu Kontroli Finansowania Partii Politycznych i Kampanii Wyborczych Krzysztof Lorentz,
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:

- zastępca dyrektora Departamentu Konsularnego Jarosław Jasiński,
- I sekretarz do spraw legislacji w obszarze konsularnym i prawnych aspektów europejskiej współpracy konsularnej w Wydziale Prawnym Departamentu Konsularnego Dobrosława Siemianowska,
- Sąd Najwyższy:
 - pierwsza prezes Małgorzata Gersdorf,
 - dyrektor Biura Studiów i Analiz Krzysztof Ślebzak,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - zastępca dyrektora Departamentu Pożytku Publicznego Piotr Kontkiewicz,
- Ministerstwo Finansów:
 - dyrektor Departamentu Rachunkowości i Rewizji Finansowej Joanna Dadacz ze współpracownikami,
- Sejm RP:
 - poseł sprawozdawca Stanisław Chmielewski,
- Zarząd Główny Polskiego Związku Niewidomych:
 - prezes Anna Woźniak-Szymańska ze współpracownikami,
- Fundacja „Vis Maior”:
 - prezes Jolanta Kramarz ze współpracownikami,
- Stowarzyszenie Rodu Rodziewiczów, Radziejewiczów, Rodzewiczów, Radzewiczów i Rudziejewiczów:
 - honorowy prezes Leszek Rodziejewicz,
 - przedstawiciel Bogdan Rodziejewicz,
- Kancelaria Senatu:
 - pracownicy Biura Legislacyjnego: Beata Mandylis, Jakub Zabielski i Renata Bronowska,
 - pracownicy Biura Komunikacji Społecznej: Danuta Antoszkiewicz i Joanna Baranowska

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Ustawę wywodzącą się z projektu poselskiego przedstawił poseł sprawozdawca Stanisław Chmielewski.

Przedłożona Senatowi ustawa ma na celu dodanie w nowelizowanej ustawie o Służbie Więziennej przepisu przyznającego funkcjonariuszom SW uprawnienie do uczestniczenia, jako podmiot prowadzący centralę monitorowania w systemie dozoru elektronicznego, w karnym postępowaniu wykonawczym dotyczącym wykonywania kary ograniczenia wolności, środków karnych i zabezpieczających.

Zgodnie z dotychczasowymi przepisami system dozoru elektronicznego jest jednym z systemów wykonywania kary pozbawienia wolności, polegającym na kontrolowaniu zachowania skazanego poza zakładem karnym przy użyciu odpowiedniej aparatury monitorującej.

Ustawa nie wywołała dyskusji obecnych na posiedzeniu komisji senatorów. Senator Robert Mamątow zgłosił wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Stanowisko komisji na posiedzeniu plenarnym Senatu przedstawi senator Robert Mamątow.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (druk senacki nr 925 A).

Komisja kontynuowała posiedzenie z dnia 27 maja bieżącego roku. Senatorowie zapoznali się z nadesłaną do komisji opinią Państwowej Komisji Wyborczej. Obecni na posiedzeniu przedstawiciele Polskiego Związku Niewidomych, Fundacji „Vis Maior” oraz Fundacji „Instytut Rozwoju Regionalnego” ustosunkowali się krytycznie do uwag zgłoszonych przez senatora Jana Rulewskiego, dotyczących między innymi nakładek na listy wyborcze dla osób niewidomych i słabowidzących.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego Renata Bronowska przedstawiła przygotowane zestawienie propozycji poprawek, z których część miała charakter legislacyjny, a część – uzupełniający materię ustawy. Zestawienie to uwzględniało propozycje poprawek Biura Legislacyjnego, jak również poprawki zgłoszone na 257. posiedzeniu komisji w dniu 27 maja bieżącego roku przez senatora Jana Rulewskiego.

W wyniku przeprowadzonego głosowania senatorowie wprowadzili 16 poprawek. Poprawki zaproponowane przez senatora Jana Rulewskiego nie zyskały aprobaty większości komisji. Poparła je mniejszość komisji.

Na sprawozdawcę komisji, jak również mniejszości komisji, wybrano senatora Jana Rulewskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o wprowadzenie poprawek do ustawy (druk senacki nr 901 C).

Ad 3 Informację o działalności Sądu Najwyższego w 2014 r. przedstawiła pierwsza prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Gersdorf. W uzupełnieniu głos zabrał dyrektor Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego Krzysztof Ślebza. Podobnie jak w roku poprzednim, odnotowano nieznaczny wzrost liczby spraw. W 2014 r. Sąd Najwyższy rozpatrzył łącznie 11 tysięcy 65 spraw, w tym 7 tysięcy 886 skarg kasacyjnych i kasacji, 1 tysiąc 121 zażaleń oraz 166 kwestii prawnych.

Działalność orzecznicza dotyczyła zróżnicowanej i złożonej grupy zagadnień i miała ujednoczający wpływ na orzecznictwo sądów powszechnych.

Jako jedno z ważniejszych rozstrzygnięć zapadłych przed SN, prezes Sądu Najwyższego wymieniła uchwały sędziów w sprawach dotyczących między innymi delegowania sędziów do pracy w innych sądach, kosztów związanych z podróżami służbowymi i transportem samochodowym, następstw przekroczenia dwudziestoczwemiesięcznego okresu zatrudnienia, i to zarówno dla pracownika, jaki i dla pracodawcy.

W orzecznictwie uchwałodawczym Izby Karnej SN dominowały sprawy z zakresu prawa materialnego i procesowego. Pozostałe sprawy związane były z kwestiami ustrojowymi, prawem karnym skarbowym oraz wykonywaniem orzeczeń w sprawach karnych. Na zakończenie swojego wystąpienia pierwsza prezes Sądu Najwyższego krytycznie odniosła się do jakości tworzonego prawa.

Podczas dyskusji członków komisji interesowały zagadnienia dotyczące między innymi procesu karnego kontradyktoryjnego (równość stron w postępowaniu przed sądem), orzeczeń z zakresu handlu substancjami odurzającymi, orzeczeń z zakresu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, jednolitego orzecznictwa sądowego w podobnych sprawach, orzeczeń zapadłych w postępowaniach z zakresu prawa pracy.

Konkluzja: Komisja zapoznała się informacją o działalności Sądu Najwyższego w roku 2014 (druk senacki nr 897).

Ad 4 Pierwsza prezes Sądu Najwyższego przedstawiła ogólną analizę dokumentu zawierającego

uwagi o stwierdzonych nieprawidłowościach i lukach w prawie, które to uwagi wynikają z działalności Sądu Najwyższego w roku ubiegłym. Analiza ta powstała na podstawie orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy, jak również z nadesłanych do Sądu Najwyższego orzeczeń wydawanych głównie w sądach apelacyjnych.

W zakresie prawa cywilnego za problemy, których uregulowanie jest najważniejsze, pierwsza prezes uznała problem odrzucania spadków w imieniu małoletnich obywateli polskich stale przebywających za granicą, problematykę opłat z tytułu wieczystego użytkowania garaży wielostanowiskowych, zmian w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych, ujednoczenia przepisów regulujących przedawnienie roszczeń. Ważnym zagadnieniem, zdaniem pani prezes, jest także potrzeba wprowadzenia terminu do złożenia wniosku o wznowienie postępowania sądowego, jeżeli potrzeba ta wynika z rozstrzygnięcia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Senatorowie uznali, iż z uwagi na zbliżający się koniec kadencji parlamentu komisja nie podejmie prac legislacyjnych w zakresie zagadnień prawnych wskazanych przez marszałka Senatu, zawartych w „Uwagach o stwierdzonych nieprawidłowościach i lukach w prawie”.

Konkluzja: Komisja zapoznała się z przedstawionymi przez pierwszą prezes Sądu Najwyższego „Uwagami o stwierdzonych nieprawidłowościach i lukach w prawie” (druk senacki nr 898).

Ad. 5 Przewodniczący komisji przypomniał, iż petycja, w której postuluje się zwolnienie stowarzyszeń z obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań finansowych była już przedmiotem pracy komisji. Kierownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Danuta Antoszkiewicz przedstawiła treść petycji. Dyrektorka w Ministerstwie Finansów Joanna Dadacz poinformowała obecnych, że w Sejmie toczą się obecnie prace nad ustawą o zmianie ustawy o rachunkowości (druk sejmowy nr 3352), która realizuje postulaty zawarte w rozpatrywanej petycji. W związku z tym przewodniczący obradom zgłosił wniosek o zakończenie prac nad petycją. Wniosek został przyjęty przez aklamację.

Konkluzja: Komisja zakończyła prace nad petycją.

Ad. 6 Pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Joanna Baranowska przedstawiła treść petycji i zawarte w niej postulaty autorów. Autorzy petycji wystąpili w sprawie zintensyfikowania działań na rzecz ujawnienia pełnej listy i miejsc spoczynku ofiar Obławy Augustowskiej, która wydarzyła się w lipcu 1945 r. Wnioskodawcy podkreślają, że celem petycji jest podjęcie przez najwyższe organy państwa intensywnych działań na rzecz ustalenia miejsc pochówku obywateli polskich zamordowanych w lecie 1945 r. oraz ujawnienia pełnej listy ofiar Obławy Augustowskiej – nazywanej przez historyków „małym Katyniem” lub „drugim Katyniem” – największej niewyjaśnionej zbrodni na Polakach, dokonanej przez ZSRR po II wojnie światowej. W przeprowadzonej dyskusji senatorowie zobowiązali przewodniczącego komisji do skierowania do prezesa Instytutu Pamięci Narodowej zapytania dotyczącego stanu prac śledztwa prokuratorskiego prowadzonego przez Instytut w tej sprawie. Po uzyskaniu odpowiedzi senatorowie podejmą dalsze kroki w celu realizacji postulatów zawartych w petycji.

Konkluzja: Komisja nie zakończyła prac nad petycją.

Ad. 7 Pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Komunikacji Społecznej Joanna Baranowska przedstawiła treść petycji wniesionej przez Stowarzyszenie Rodu Rodziewiczów, Radziewiczów, Rodzewiczów, Radzewiczów i Rudziewiczów. Autorzy petycji postulują upamiętnienie unii zawartej w Krewie w 1385 r. pomiędzy Wielkim Księstwem Litewskim a Królestwem Polskim – aktu zespalającego oba państwa w jeden silny organizm polityczny, liczący się w ówczesnej Europie. Obecny na posiedzeniu prezes honorowy Stowarzyszenie Rodu Rodziewiczów, Radziewiczów, Rodzewiczów, Radzewiczów i Rudziewiczów Leszek Rodziewicz przypomniał zasługi członków jego rodu dla Ojczyzny. Senatorowie w przeprowadzonej dyskusji postanowili kontynuować prace nad petycją.

Konkluzja: Komisja nie zakończyła prac nad petycją.

Ad. 8 Kierownik Działu Petycji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz omówiła projekt rocznego sprawozdania z petycji rozpatrzonych przez Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. W wyniku głosowania senatorowie jednogłośnie przyjęli projekt sprawozdania z rozpatrzonych przez komisję w 2014 r. petycji.

Konkluzja: Komisja przyjęła sprawozdanie z rozpatrzonych przez nią w 2014 r. petycji.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Opracowano w BPS